

DE BORCHT

BAARLOOS VERLEDEN

WERKGROEP DE BORCHT
PERIODIEKE UITGAVE VOOR
ABONNEES VAN ONZE SPROKKELINGEN
EN DE BORCHTLIEDEN

ISSN 1568-1939
April 2011 nr 27

Secretariaat:
C.J.M. Vaessen
Postbus 8355
telefoon 077-4772182
Website: <http://deborcht.baarlo.com>
E-mail: deborcht@baarlo.com
Secretaris sjaanvaessen@hotmail.com

Zondag n. 1
12 September
3 uur

Sportpark „DE BERCKT” Baarlo

Sportclub Venlo '54 - BVC De Graafschap

Doetinchem

1e Competitiewedstrijd van de Nederl. Beroepsvoetbalbond in onze eigen omgeving

Entree-prijs

Zin miljoen / 2,-. Vrouwenbiljetten 100.000 / 1,00.
Vrouwensbiljetten 200.000 / 1,-. Mannenbiljetten / 1,-.
Jongens en meisjes beneden 16 jaar / 0,50

Voorverkoop in Venlo

Spieringweg 1, Kalken, Vastgoed Venlo
Call Jozias-Bosman Vastgoed Venlo
Park Palace Parkstraat 1, Venlo Telefoon 200
Dinsdagavond voorverkoop vennoten Park Palace van 18-2 uur

De 1 in een de kassa's bij het Sportpark. Aan de Rijswijkdijk
in de meestdellike omgeving van het Sportpark.

Rijswijkdijk 1 direct naast de heerdijk
Rijswijkdijk 11 11 Huis vooruit en Weide Wijk
Rijswijkdijk 111 achterveld Sportpark

Voorverkoop buiten Venlo

Postbus 1, Boven, Spieringweg 1, "The Corner" Real Estatevenlo 1 Telefoon N. 470-211. Dierckx J.
Boven, Vastgoed Venlo N. 470-211. Dierckx H. Maarten, Huis Real Estate N. 470-211. Dierckx 100.
Dierckx J. Dierckx-Jansen, Spieringweg 14, Laarboomstraat 20 Telefoon N. 470-211. Call L. Ingele
Bosmanweg, Huis-Bosch N. Toren-Tilburg, Sportdijk, Laarboomstraat 204, Venlo N. 470-470.

H.I.P.

Met ingang van oktober 2010 heeft de Historische Werkgroep de Borch de beschikking over een H.I.P. in de bibliotheek aan de markt in Baarlo. H.I.P. is de afkorting voor Historisch Informatie Punt. Elke zaterdagmorgen kunt U hier terecht voor informatie, afgifte van foto's, bidprentjes en ander archiefmateriaal etc. Ook bestaat de mogelijkheid om van een foto die u zelf wilt behouden door ons een kopie of scan te laten maken. Op deze wijze blijft de foto – indien U dat wenst- toch in Uw bezit, terwijl ons archief wordt uitgebreid. Het H.I.P. is geopend ; Zaterdagmorgen 10.00 – 13.00 uur

SCHENKINGEN

Fam. Schrage- Peeters uit Blerick.
Divers archiefmateriaal
Nel Aerts-Engels ; divers archiefmateriaal
Serf van Soest, Baarlo.
registers begraafplaats, boek 40 jaar Jong Nederland, 2 leerboeken electra 1934
Buurtvereniging Soeterbeek ;
DVD met foto's Wateroverlast november 2010
M. Valkenburg - Peeters , divers archiefmateriaal
Verder hebben we van diverse schenkers, foto's, bidprentjes etc. ontvangen
Alle schenkers zeggen wij hartelijk dank .

MARIAKAPelletJE IN DE VERGELD

In de vijftiger jaren van de afgelopen eeuw werd in de Vergeld in de bocht, op de driehoek bij de afslag naar de Tasselaar, een eigentijds kapelletje gebouwd. Ook de directe omgeving werd voorzien van passende beplanting. De driehoek, 't Geerke, kreeg een mooie invulling. Het initiatief voor de oprichting lag bij de bewoners van Ingerhof, het echtpaar Görtz-Mertens. Handige bouwvakkers uit de buurt zorgen voor de realisatie. Buurtbewoners zorgden voor het onderhoud van deze opvallende plek op weg naar de Maas. Maar zoals het met alle huizen gaat, is ook dit Mariakapelletje na jaren toe aan groot onderhoud. De afdeling wegwakkers en kapellen van Historische Werkgroep de Borch nam het initiatief voor een nodige renovatie. Het enthousiasme van een van de oud inwoners van de Vergeld werkte aanstekelijk. Vakmensen die goed zijn in het tegelleggen of op een kunstzinnige wijze metaal kunnen bewerken, boden belangeloos hun kunde aan om het monumentje weer zijn oude glorie terug te geven. Samen met leden van de Borch werd gewerkt om te komen tot een mooi geheel. Het resultaat ziet er prima uit en het is te hopen dat dit monumentje uit het verleden zich verzekerd weet van de aandacht van de buurt zodat het er weer jaren keurig bij zal liggen als een levende getuigenis van ons geloof.

VOETBALVERLEDEN SPORTPARK DE BERCKT

Jongeren zullen er nauwelijks weet van hebben dat op Sportpark de Berckt voetbalgeschiedenis is geschreven. Een oprisser.

We gaan terug naar 1954. Profvoetbal bestond nog niet in Nederland. Maar het zat in de lucht en de geruchten gingen, dat geheel tegen de zin van de KNVB, bij VVV spelers betaald zouden worden. Bestuursleden werden zelfs geschorst en mochten niet langer lid te zijn van de KNVB.

Vóór het seizoen 1954/55 werd de Nederlandse Beroeps Voetbal Bond opgericht, de NBVB. Deze bond stond niet afwijzend tegen financiële beloningen.

In Venlo zag men wel iets in een profclub en er werd Sportclub Venlo '54 opgericht. Enkele spelers van VVV, o.a. Herman Theeuwen, maakten de

overstap naar de nieuwe club. Jan Klaassen bleef zijn club, VVV, trouw.

Het probleem voor de nieuwe club was om een geschikt terrein te vinden. De Kraal in Venlo was de thuisbasis van VVV. Hierop liet men het oog vallen. Tevergeefs. VVV week niet voor de nieuwkomers, ook al dacht de nieuwe club de eigenaar van het terrein met geld op andere gedachten te brengen. Wat nu?

Op naar Baarlo. Baarlo bezat voor die tijd een heel fijn sportpark. Hier wilde men de profs graag een kans geven. De gemeenteraad van Maasbree gaf op 13 augustus 1954 haar fiat en zegde toe om te zorgen dat de grote stroom bezoekers in goede banen geleid zou worden. In allerijl werd de accommodatie aangepast. Er werden tribunes gebouwd voor 12.000 toeschouwers. Begin september kan men bij Sportclub Venlo inschrijven voor de verkoop van consumptieartikelen.

Op zondag 11 september wordt in Baarlo de eerste wedstrijd gespeeld. Sportclub Venlo '54 tegen BVC De Graafschap. De Venlose Harmonie zorgde voor vrolijke klanken en in de regen genoten liefst 7000 bezoekers van een wedstrijd die zou eindigen in een gelijkspel. Voor 2 gulden had men een plaats op de zittribune!! De spelers zijn erg tevreden over het prachtig vlakke speelveld. Hiervoor had o.a. Had Janssen (Jens), die in dienst was van de gemeente Maasbree, gezorgd. Profvoetbal in Baarlo was een feit.

Maar..., de ontwikkelingen volgden elkaar snel op. Het beroepsvoetbal won steeds meer terrein en het duurde niet lang of de KNVB ging overstag. De spelers in de hoogste klasse mochten een financiële vergoeding ontvangen. Het logische gevolg was dat NBVB en KNVB aan tafel gingen en besloten tot een fusie. Ook de beide Venlose clubs hadden niet stil gezeten en hadden contact gezocht. Ook zij kwamen tot een samenwerking onder de vlag van het oude VVV, de nieuwe naam werd SC VVV '03 en de vertrouwde kleuren geel-zwart werden verruild voor blauwwit. Iedereen was blij over de fusie, zeker toen men in november in Amsterdam Ajax wist te verslaan.

Maar hoe nu verder met de Berckt in Baarlo? Men had besloten dat men beurtelings de thuiswedstrijden in Baarlo en in Venlo zou spelen. Baarlo vond het geweldig. Plaatselijke verenigingen verdienden geld voor hun club door de verzorging van de fietsenstalling. Helaas lang zou het avontuur in Baarlo niet duren. Men zag in dat het geen ideale situatie was om één club twee verschillende thuisbases te geven. Zoals viel te verwachten moest Baarlo het profvoetbal afstaan en al na één seizoen keerde VVV weer helemaal terug op het oude nest: de Kraal in Venlo. Na enige tijd kwamen ook de oude vertrouwde naam en de clubkleuren, het geel-zwart, weer terug.

Na één jaar was het profvoetbal in Baarlo verleden tijd en anno 2011 herinnert niets meer aan deze korte maar bewogen periode uit het Limburgse voetbal.

De Berckt ging op zoek naar andere publiekstrekkingen, en met succes. Helaas ook die successen, de stockcarraces, behoren alweer geruime tijd tot het verleden.

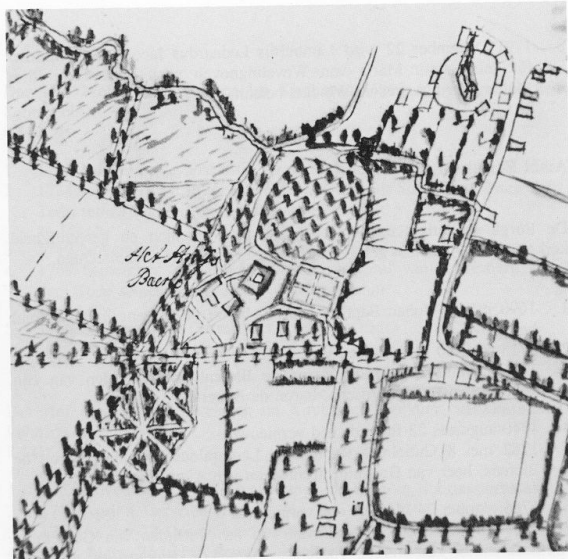
DE INWONERS VAN BAARLO IN 1729

In het jaar 1729 telde Baarlo ruim 100 huizezinnen. Deze zijn allen in onderstaande lijst vermeld.

De koning van Pruisen wilde precies weten wie hoeveel grond bewerkte, dus is nauwkeurig registratie gedaan. Overigens was de meeste van deze grond geen eigendom. Gezien de volgorde van de namen kan men precies zien, wie waar

woonde, en wie de buren waren. Dit systeem is eeuwen lang toegepast bij het ophalen van de belastingen, zodat aan de hand van deze registratielijsten een reconstructie kan worden gemaakt van het dorp. In de drie kolommen zijn respectievelijk opgenomen het aantal morgens van: bouwland (B) -weiland (W) en houtgewas(H). Het is de moeite waard om deze lijst nauwkeurig te bestuderen.

Onderstaand een tekening van Adam Blum van de omgeving van het huis De Borcht in 1752 om een indruk te krijgen, hoe Baarlo er uit zag in die tijd. Wat op valt is dat er nogal veel bomen zijn geplant, dat was een recht van de heer van de Heerlijkheid. Van dit recht werd gretig gebruik gemaakt, zie het artikel over de Sprunck in deze uitgave. Beide Heren van de Heerlijkheid hadden hierover regelmatig conflicten met de inwoners, aangezien de bomen voor nogal wat overlast zorgden en waarbij aan het hof van Gelre werd geklaagd.

De Borgh en huis Baarlo 1752, door Adam Blum. RAL, Huisarchief Scheres-d'Olmé inv.nr. 617.

Getal van bouw, weijlandt ende holtgewasch in Baerlo aengegeven den 18 januari 1729 ingevolgh ordonnantie van sijne Majesteits Commission de dato den 17 december 1728.

	B	W	H
Den hof huis de Birck	35	12	0
Douffenhoff	30	12	0
Eijnderhoff	40	10	0
Aen die Meulen	11	3	0
Willem in den Velgert	3	1	0
Paulus in den Velgert	11	3	0
Geraadt in den Velgert	8	2	0
Stockman goedt	30	7	0
Den Haefacker	30	12	0
Den hoff Huijs Baerlo	46½	16	0
Hoogendries	15	3	0
Huijs in gen Ohe	30	8	0
Joachim int Vossenhol	2	0	0
Hendersken i.d.Bongart	6	1	0
Michiel van der Velden	3	1	0
Hermen Joosten	5 ½	1	0
Jacob Peters huijs	12	2	0
Willem Peters	6	1	0
Aret in gennodt	10	3	0
Aret Corsties	0	0	0
Marij in de Sittard	1	0	0
Santer goedt	1½	1	0
Goossen int Sandt	0	0	0
Willen den Smeedt	3	½	0
Jan Louws	2½	0	0

Jan Groenen huijs	16	0	0
Joachim Beurskes	10	2	0
Jan Daemen	½	0	0
Thilmen Kessels	10	3	0
Wed. Hendrik Corstiens	2	1	0
Lennart Smits	3	3	0
Hendrik Timmermans in Fockart	3½	2	0
Jan Janssen	2 ½	0	0
Frederick op Hoogstraet	1	0	0
Geurt Joosten	6	2	0
Fridus int Munster	4	0	0
Hendrik van Lier	0	0	0
Steven Mewissen	½	0	0
Bastiaan Bastiaans	1	0	0
Erfg. Goossen v Schafelt	3	3	0
Het huijs in den Daem	0	0	0
Jan in de Heur	2	1	0
Het goedt aen Voort	24	4 ½	
Jan Dorssers	1	0	0
Arnoldus Verbeek	2	0	0
Nicolaas Janssen	12	3	0
Huijssen goedt	8	0	0
Het Diepenbroek	16	4 ½	
Cleijn Hummeraey	5½	1½	0
Groot Hummeraey	20	5	0
Den Claeshoff	14	1	0
Jan op de Bosch	10	0	0
Peeter op den Bosch	10	3	0
Boekenderhoff	40	12	16
Huijs en hoff de Raey	40	10	0
Gerart aen Heij	7	4	0
Wed. Jan aen Heij	4	2	0
Ariaan Schinck	5	1	0
Den Staldick	6½	3	0
Scheres Goedt	16	2	0
Jacob v.d. Schafelt	2	1	0
Trijnke Sanders	4	1	0
Anna Sanders	15	6	0
Den Hof toe Monokijen	25	6	0
Den Pratwinkel	13	1	0
De Haert	8	2 ½	
Arnoldus aen Roescamp	8	2	0
Hermen Verbraemhorst	10	2½¾	
Coesdoncker hoff	30	8	0
Den Schafelt	10	3	0
Gerard op den Schafelt	10	2	0
Jouffr. van der Keelen	16	2 ½	
Soeterbeck aen Eyndt	0	8	0
Jan Beurskes	4	0	0
Willem Leities	5	1½	0
Evert Bongarts erfgen.	14	2	0
Jan Leities	2	0	0
Gerardt Crommentuyn	8	4	0
Peterken Beurskes	9	2	0
Willemke Boom	4	0	0
Aret Trinekes	8½	2	0
This Janssen huys	3	1	0
Lamert op Grubben huys	11	2	0
Willem Mewissen huys	4	0	0
Den Somp	5	1	0
De Schans	3	1½	0
Lemmen huys	7	7	0
Jan Spee	5	4 ½	
Jan verbongh	6	6½	0
Wed. Lennart Verbongh	5	2	0
Wed. Peeter Baveij	4	2	0
Nelis aen Bongh	2	1	0
This Hendrix	3	2	1
Marij Ingennodt	2	0	0
Stoffel Dorssers	8	2	0
Gerard topt Hetterick	4	0	0
Keurst van Lier	4	0	0
Jan Thissen	2	0	0
Willem Lennaarts	4	0	0
Dries Spee	5	2	0

Het Huijs Baerlo 23 26 20%
 Agnes en Simon Joosten 8 0 0
 Totaal Baerlo op 21 januari 1729
 bouwland 966 morgen
 weiland 282 morgen
 hakhout 41½ morgen

Wij ondergescreven schepenen ende gesworenen tot Baerlo verclaeren mits desen dat het getal van menschen, landerijen, weijlandt en holtgewasch gelijk voorsegd staet, voor ons door de inwoonders alhier op den 18^e deses alsoo is verclaert worden in oirconde der waerheijdt hebben wij dese onderteekent tot Baerlo den 21 Januari 1729, waeren onderteekent.

Boven dyen sijn de voorsegde landerijen voor het meeste deel belast met thinsen, leenen, pachten als andere lasten en gelegen neffens de Mase en sandbergen, die mit hooghwater en sterke winden mit sandt worden overstroomt en daer door sodanigh onvruchtbaer gemaekt, dat tegenwoordigh int velt langs de bergen veele morgen enige jaeren ongeackert sijn blieven liggen, oock hebben d'inwoonders weenigh heyde en gheenen peel, moeten hunnen brandt coopen ende acht boeren bouwen alleen, ieder met twee peerden In oirconde der waerheydt hebben wij dese onderteykent tot Baerlo den 24 January 1729
 Bron: RHCL 16.0514 nr. 13

DE SPRUNCK

Eeuwen lang werd De Sprunck in Baarlo gebruikt als wasplaats voor het linnengoed van de inwoners. Dat was ook al lang voor 1626, dus meer dan vierhonderd jaar geleden zoals blijkt uit onderstaand document. Uit dit document, gericht aan het hof van Gelre te Roermond blijkt dat de heer Hendrik van Laer, toen bezitter van De Borcht later kasteel 'D Erp', bomen had laten planten op het grasveld waar de was op werd gelegd om te bleken. De bewoners waren het hier niet mee eens en de schepenen en de gezworenen van Baarlo hebben namens het kerspel Baarlo hiertegen bezwaar ingediend ten einde de kasteelheer te dwingen van de plannen af te zien. Schijnbaar is dat toen gelukt, want de Sprunck heeft nog eeuwen als wasplaats gediend, tot in de jaren vijftig van de vorige eeuw.

Aen den Hove van Gelderlandt.

Vertoonen seer oijtmoedelick die Schepenen Geswooren ende gemeine ingesetenen des kerspels Baerlo, hoe dat in denselfen kerspel voor oft onder die kercke gelegen is seecker gemeijn plaets, den Speulhoff genoempt waer in is gelegen een schoon water sprunck, ieder tijt schoon water gevende. Die welcke plaetse der supplianten huijsfrouwen ende vrouwen gesinne van onverdenckeliche jaeren hebben gehalden ende gebruikctvoor een gemeijn bleijck om allerhanden lijnwat daer op te wassen, netten ende bleijcken ende allist saecke, dat der supplianten huijsfrouwen ende gesinnen in sulcken alden gebruik end possessie onverhortes rechts niet en behoren geturbeert te worden. Soo is nochtans zoo dat desen on aengesien Jonker Henrick van Laer onlangs sich ondernohmen heeft die voorsegde bleijcke met wilge pooten, doergaents te beplanten ende oversucks die selve bleijcke totten voorsegde gebruik onbequaem te maecken, ten opsegen daer bomen staen, geen lijnwat gelacht can worden ende t 'gene daer onder soude mogen liggen, vanden ... belet ende vande afvallende blaederen bedorven wordt. Waerom die supplianten genootsaect worden hun hier over aen u eedele heeren ende eerw. t 'addresseren seer dienstelick biddende dat den hove gelieve hun supplianten in

den voorsegden alden gebruik ende possessie te maintainen, aen hun verleenende brieven van maintenu den voorsegde Joncker Henrick van Laer te belasten dat hij die voorsegde pooten ende jonge beplante boomen sal hier wech nehmen ende alle beletsel der voorsegde bleijckerijen aengedaen, affschaffen ender den reserve daer hij vermeent naer eenig recht ten cpetitoir op te voorsegde gemeijne bleijck te hebben, dat hij diezelve voor desen hove sal lintenteren. Dit doende ende was geappostilleert t Hoff decerneert brieven van coicatie aen Jonker Laer om te reschriboren binnen acht dagen nae informatie.

Actum tot Ruremonde den 7 juli 1626.

Ende was onderteekent, J. van Kerkhoven

Bron: RHCL 01.029 nr. 7-10

TOEDEM

De kiët van toen?

Binnenkort gedenken we weer onze vrijheid. In dit kleine verhaal één aspect van de oorlogsjaren, het uitgaan door de jeugd. Het volgende relaas over de oorlogsjaren is van een van de jongeren van toen, Nelly Dirkx van de Hei.

Voor de jeugd was er in de oorlogsjaren wat betreft uitgaan niet veel te beleven. Geen kermissen, geen bals, geen toneeluitvoeringen, geen Driekoningenbal in Maasbree, enz., enz. Het jonge volkje ontmoette elkaar niet meer zo vaak.

Maar we waren vindingrijk. De schuur die 's morgens als kerk diende, dat was een goede plek. Er werden toedems gehouden. Dat werd prettig geregeld. Alle vrienden en bekenden werden op de hoogte gebracht. Soms waren er wel tachtig mensen. Op de vloer werd haksel gestrooid. Pik en Dré Lenders speelden trekharmonica en dan werd er gedanst en gezongen. Niet alleen bij ons. Het gebeurde op meer boerenschuren. Werd je uitgenodigd dan ging je er te voet naar toe over binnenwegen. Het waren heel fijne avonden voor ons. Om 11 uur moesten we weer thuis zijn, of... bij ons thuis de schuur weer leeg. Die werd dan weer ingericht als kerk. Van de kisten waarop de muzikanten hadden gezeten werd weer het altaar gemaakt. Boven aan de muur hing een kruisbeeld. Waarschijnlijk heeft het geholpen want nooit is een Duitser om de hoek komen kijken.

Zou Onze Lieve Heer het ons kwalijk hebben genomen dat we zijn kerk als danszaal gebruikten? Wij betwijfelen het.

BAARLOSE SPROKKELINGEN

Verkrijgbaar bij

VerspA HERENMODE

Grotestraat 17, Baarlo

Verder kunt u telefonisch bestellen bij ;

C.J.M. Vaessen -77- 477 2182

of sjaanvaessen@hotmail.com

Deze uitgave is samengesteld door Hub Brueren met medewerking van Harie Görtz